

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

จุมพล รอดคำดี . สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532 .

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน . จิตวิทยาการอ่าน . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2525 .

ธนวดี บุญสืบ . การสื่อสารเพื่อการพัฒนาชาวบ้าน . กรุงเทพมหานคร , สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรี , 2528 .

เนิน นวนคงรอด . " การศึกษาบทบาทของสื่อในโครงการเร่งรัดการป้องกันและกำจัดหนู เน้นหนักในนาข้าว ปี 2526 ในจังหวัดปทุมธานี " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528 .

เบญจมาศ วัชรเทรินทร์กุล . " บทบาทของสื่อและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดนครปฐม " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2526 .

ปรมะ สตะเวทิน , หลักนิเทศศาสตร์ . กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ , 2529 .

ประภาเพ็ญ สุวรรณ . ทัศนคติ : การวิเคราะห์เปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์ , 2526 .

พัฒนาที่ดิน , กรม , แผนแม่บทการพัฒนาทรัพยากรที่ดินในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530 - 2534) . กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ , 2531 .

_____ . รายงานประจำปี 2531 . กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ , 2531 .

รัตนาวดี นุรณภิวงค์ . " ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว จากพันธุ์พื้นเมืองเป็นพันธุ์ส่งเสริม : ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรไรเขตอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525 .

ศิริชัย ศิริกายะ . " การใช้สื่อมวลชนและการแพร่กระจายข่าวสารเพื่อกิจกรรมด้านพัฒนาชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านคอยแซ่ ตำบลทากาศ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน " ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531 .

สมศรี อรุณินท์ . ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ , กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ , 2531 .

เสถียร เขยประทับ . ศักยภาพของสื่อมวลชนในการพัฒนาประเทศ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530 .

อรรถ สมวาง . " ความต่อเนื่องของโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " รายงานประจำปี 2531 ,

กรมพัฒนาที่ดิน , 2531 .

อุกฤษฏ์ ปัทมานันท์ . " ไทย " เอเชียรายปี . กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,

2532 .

อุทุมพร ทองอุไทย . สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ภูมิภาค 1 : พุทธิปริเขต . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2523 .

_____ . สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดจำพวกวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

ภูมิภาค 2 : จิตตปริเขต . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2523 .

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

Hancock , Alan . Technology transfer and Communication. Paris : Imprimerie Floch , 1984 .

Herdeg , Walter . Graphic Posters 81 . Zurich : Graphic Press Corp , 1981 .

Jayaweera , Neville and Amunugama , Sarath. Rethinking Development Communication .

Singapore : Kefford Press Pte . Ltd . , 1987 .

Klapper , Joseph T . The Effects of Mass Communication . Illinois : The Free Press , 1960 .

Kunczic , Michael . Communication and Social Change . Brunswick : Braunschweig-druck ,

1958 .

Rogers , Everett M . with Shoemaker , Floyd F . Communication of Innovation : A Cross-

cultural Approach . New York : The Free Press , 1973 .

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหา
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในโครงการพัฒนาคนเต็มภาคตะวันออก
เชียงใหม่

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	ประสิทธิภาพ		ประสิทธิผล		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	42	42.00	33	33.00	75	37.50
หญิง	58	58.00	67	67.00	125	62.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00
อายุ						
20 ปีลงมา	2	2.00	5	5.00	7	3.50
21 - 40 ปี	63	63.00	55	55.00	118	59.00
41 - 60 ปี	33	33.00	36	36.00	69	34.50
61 - 80 ปี	2	2.00	4	4.00	6	3.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00
การศึกษา						
ไม่เคยเข้าโรงเรียน	-	-	-	-	-	-
ต่ำกว่า ป. 4	5	5.00	2	2.00	7	3.50
ป. 4 หรือเทียบเท่า	80	80.00	84	84.00	164	82.00
ป. 5 - ป. 7	13	13.00	5	5.00	18	9.00
ม.ศ. 3 - ม.ศ. 5	2	2.00	5	5.00	7	3.50
สูงกว่า ม.ศ. 5	-	-	4	4.00	4	2.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	ประสิทธิภาพ		ประสิทธิผล		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนบุตร						
ไม่เกิน 2 คน	43	43.00	44	44.00	87	43.50
3 - 5 คน	42	42.00	42	42.00	84	42.00
6 - 8 คน	10	10.00	10	10.00	20	10.00
9 คนขึ้นไป	5	5.00	4	4.00	9	4.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว						
ไม่เกิน 2 คน	-	-	3	3.00	3	1.50
3 - 5 คน	47	47.00	50	50.00	97	48.50
6 - 8 คน	40	40.00	38	38.00	78	39.00
9 คนขึ้นไป	13	13.00	9	9.00	22	11.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00
อาชีพ						
ทำนาเป็นอาชีพหลักอย่างเดียว	61	61.00	69	69.00	130	65.00
ทำนาเป็นอาชีพหลักและมีอาชีพอื่น	34	34.00	28	28.00	62	31.00
ทำไร่เป็นอาชีพหลักอย่างเดียว	1	1.00	-	-	1	0.50
ทำไร่เป็นอาชีพหลักและมีอาชีพอื่น	3	3.00	1	1.00	4	2.00
อื่นๆ	1	1.00	2	2.00	3	1.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	ประสิทธิภาพ		ประสิทธิผล		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
<u>การถือครองที่ดินเป็นของตนเอง</u>						
ไม่เกิน 10 ไร่	31	31.00	27	27.00	58	29.00
11 - 20 ไร่	35	35.00	35	35.00	70	35.00
21 - 30 ไร่	12	12.00	11	11.00	23	11.50
31 - 40 ไร่	10	10.00	12	12.00	22	11.00
41 - 50 ไร่	2	2.00	11	11.00	13	6.50
มากกว่า 50 ไร่	10	10.00	4	4.00	14	7.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00
<u>การใช้ที่ดินทำนา / ทำไร่</u>						
ไม่เกิน 10 ไร่	87	87.00	35	35.00	122	61.00
11 - 20 ไร่	7	7.00	35	35.00	42	21.00
21 - 30 ไร่	5	5.00	13	13.00	18	9.00
31 - 40 ไร่	-	-	10	10.00	10	5.00
41 - 50 ไร่	1	1.00	4	4.00	5	2.50
มากกว่า 50 ไร่	-	-	3	3.00	3	1.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00
<u>ผลผลิตข้าว</u>						
ไม่เกิน 50 ถัง	8	8.00	10	10.00	18	9.00
51 - 100 ถัง	15	15.00	16	16.00	31	15.50
101 - 200 ถัง	35	35.00	24	24.00	59	29.50
201 - 300 ถัง	19	19.00	31	31.00	50	25.00
301 - 400 ถัง	15	15.00	11	11.00	26	13.00
401 - 500 ถัง	6	6.00	5	5.00	11	5.50
มากกว่า 500 ถัง	2	2.00	3	3.00	5	2.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

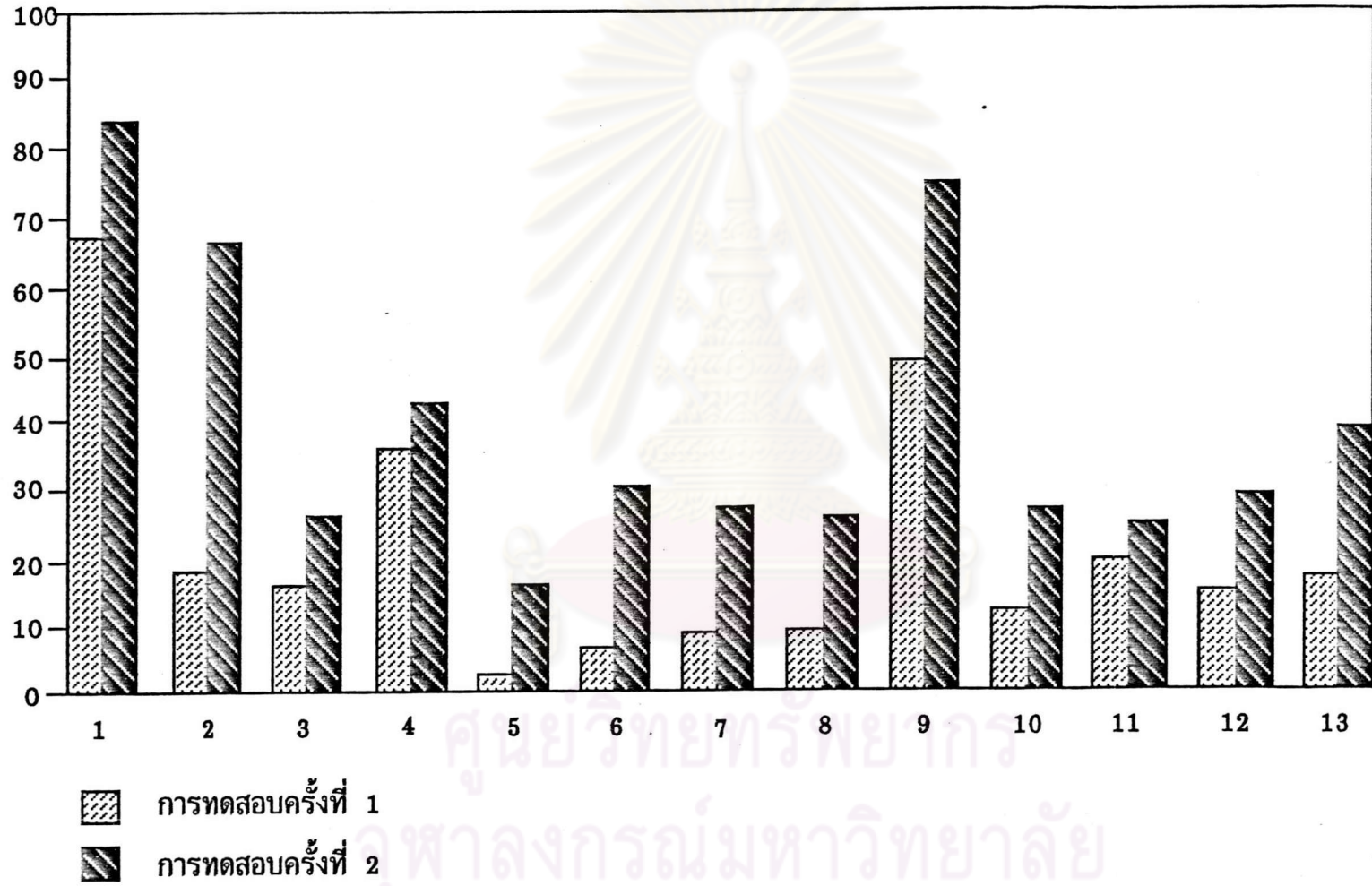
ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	ประสิทธิภาพ		ประสิทธิผล		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
<u>รายได้</u>						
ไม่เกิน 2000 บาท	12	12.00	8	8.00	20	10.00
2001 - 4000 บาท	15	15.00	15	15.00	30	15.00
4001 - 6000 บาท	10	10.00	7	7.00	17	8.50
6001 - 8000 บาท	19	19.00	16	16.00	35	17.50
8001 - 10,000 บาท	7	7.00	13	13.00	20	10.00
มากกว่า 10,000 บาท	37	37.00	41	41.00	78	39.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

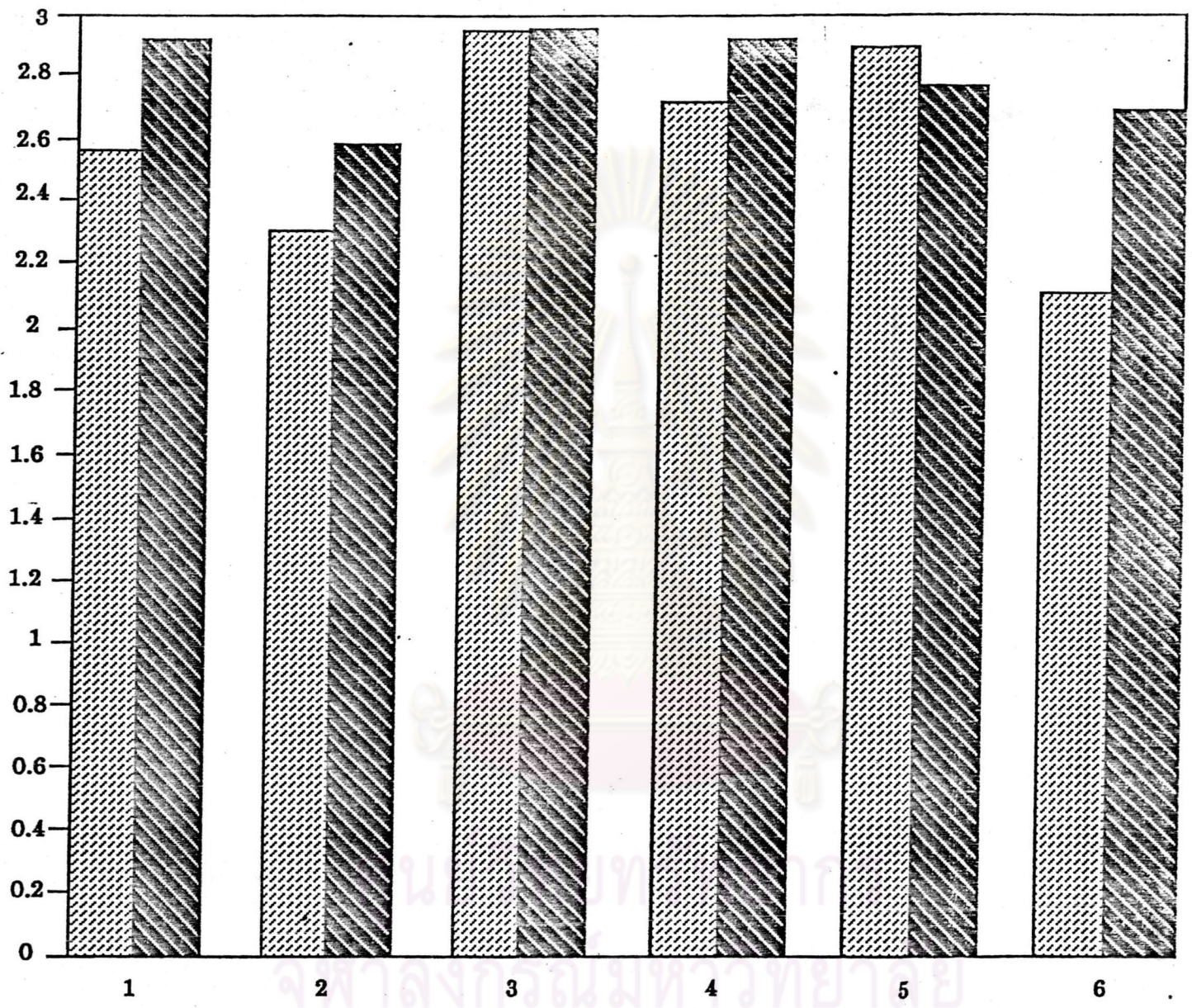
สาเหตุที่ผลผลิตได้รับความเสียหาย

ดินไม่ดี	7	7.00	10	10.00	17	8.50
ศัตรูพืชทำลาย	37	37.00	22	22.00	59	29.50
ฝนแล้ง	20	20.00	14	14.00	34	17.00
ดินไม่ดีและศัตรูพืชทำลาย	3	3.00	25	25.00	28	14.00
ดินไม่ดีและฝนแล้ง	1	1.00	9	9.00	10	5.00
ศัตรูพืชทำลายและฝนแล้ง	4	4.00	2	2.00	6	3.00
ดินไม่ดี ศัตรูพืชทำลายและฝนแล้ง	3	3.00	5	5.00	8	4.00
อื่นๆ	25	25.00	13	13.00	38	19.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงความแตกต่างด้านความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรก่อนและหลังการได้รับสื่อ

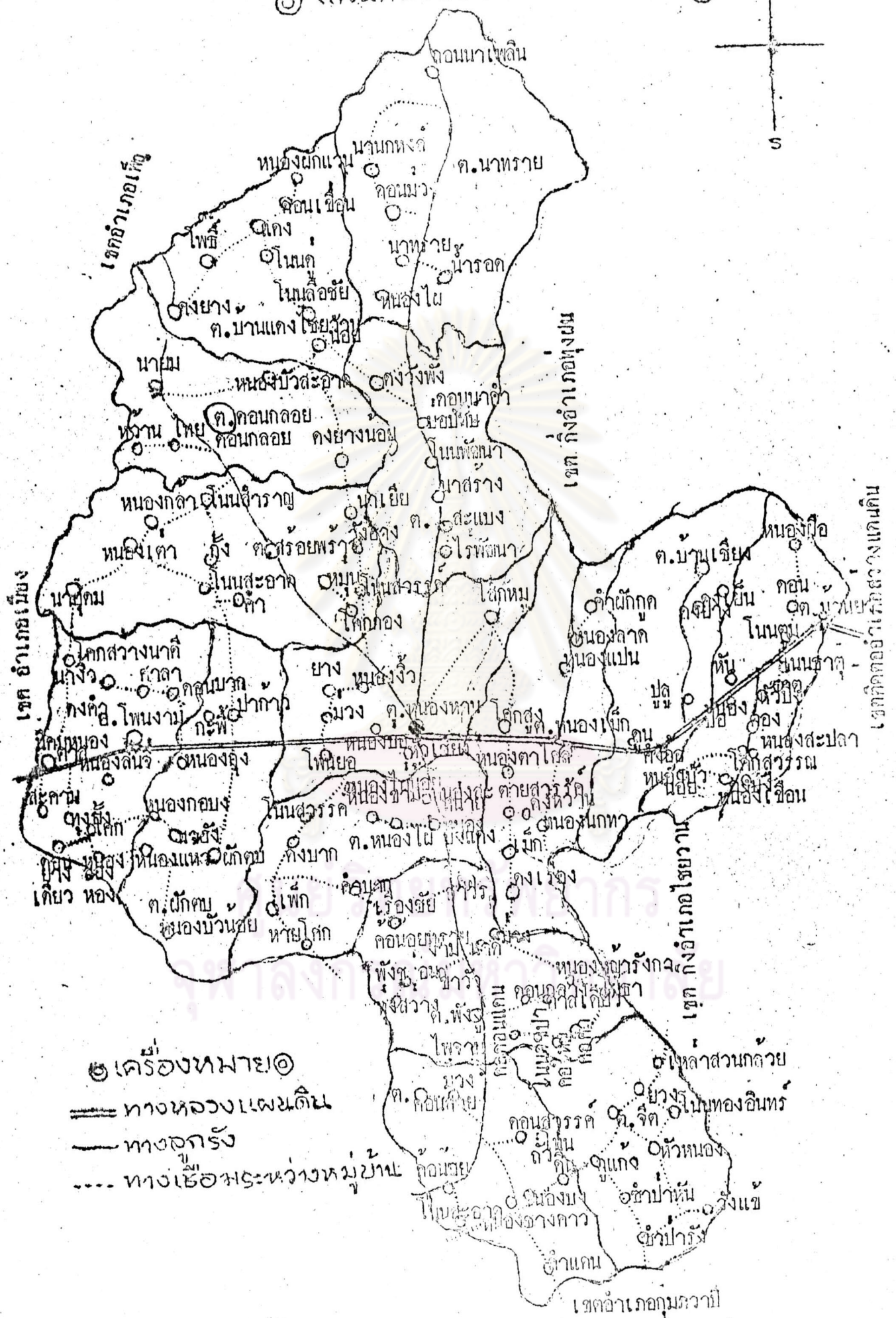
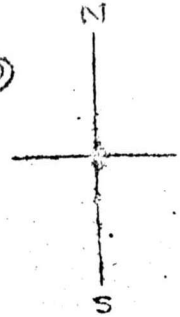

แผนภูมิที่ 2
แสดงความแตกต่างทางด้าน
ความเชื่อของเกษตรกร
ก่อนและหลังการได้รับสื่อ

 การทดสอบครั้งที่ 1

 การทดสอบครั้งที่ 2

๑ แผนที่สังเขปอำเภอหนองหาน๑

๑ เครื่องหมาย๑

- == ทางหลวงแผ่นดิน
- ทางบก
- ทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน

เขตกิ่งอำเภอไชยวาน

เขตกิ่งอำเภอไชยวาน

เขตอำเภอกุมภวาปี

ภาพที่ 4 โปสเตอร์การปลูกโสนเป็นปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินเค็ม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5 โปสเตอร์การเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็ม " โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม "

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

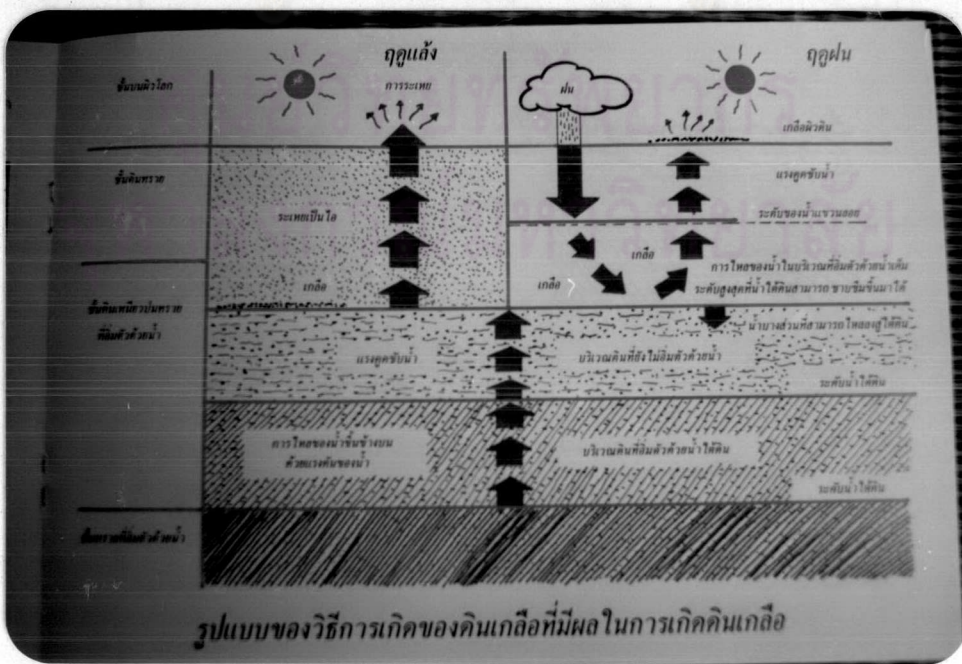
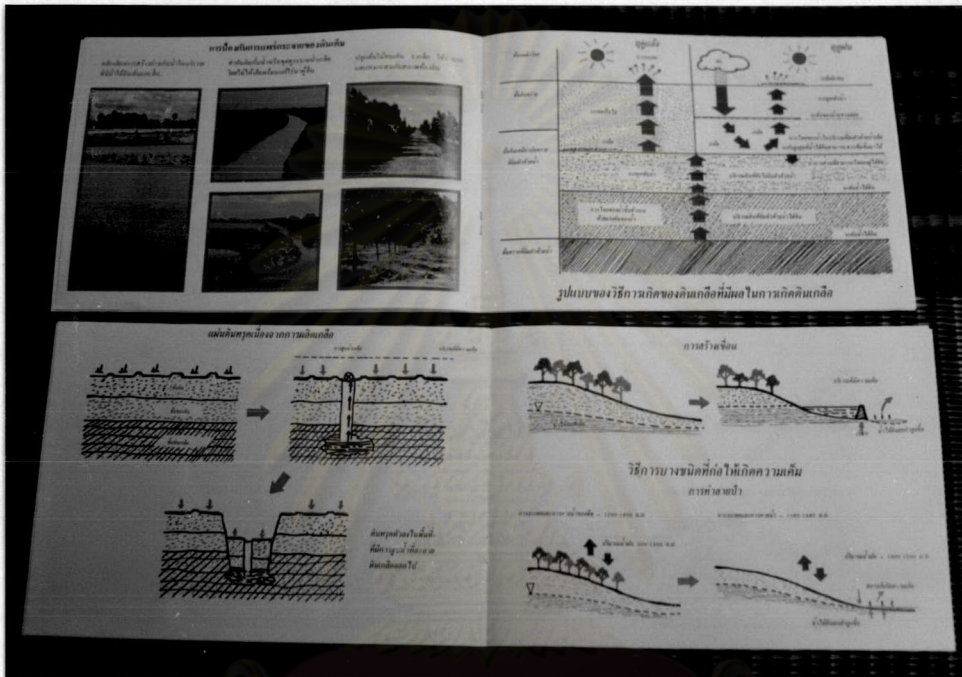
ภาพที่ 6 เอกสารแนะนำดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 7 แหล่งดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลเสียหายทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่
ผลเสียหายทางการเกษตร และการป้องกันการเกิดดินเค็ม

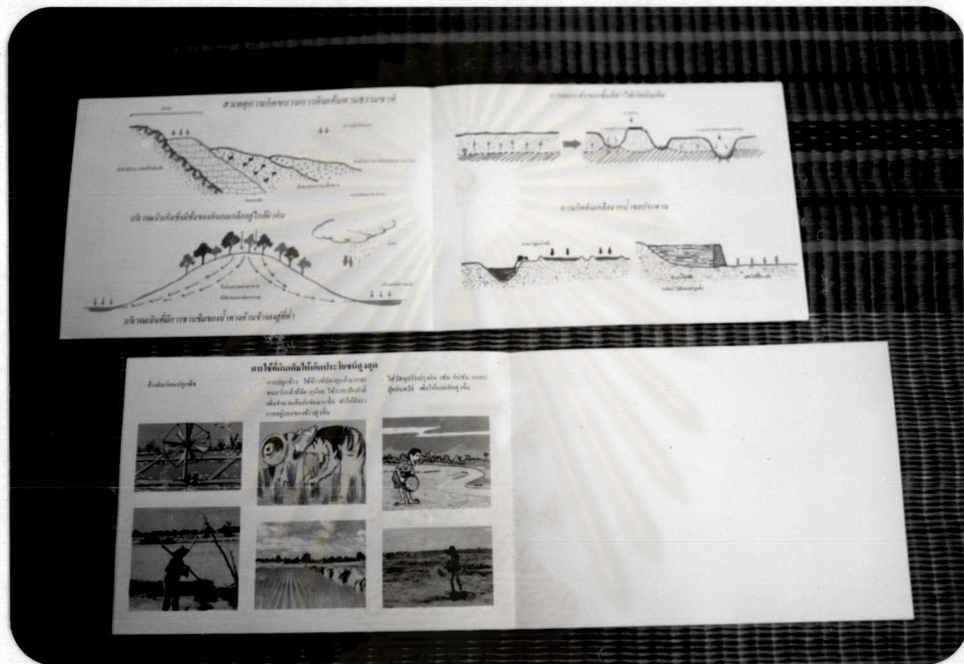

ภาพที่ 8 ภาพการป้องกันการแพร่กระจายของดินเค็ม รูปแบบของวิธีการเกิดของดินเกลือที่มีผลในการเกิดดินเกลือ แผ่นดินทรุดเนื่องจากการผลิตเกลือ การสร้างเขื่อน และการทำลายป่า

รูปแบบของวิธีการเกิดของดินเกลือที่มีผล ในการเกิดดินเกลือ

ภาพที่ 9 ภาพสาเหตุการเกิดขบวนการดินเค็มตามธรรมชาติ และการเกิดดินเกลือจากน้ำชลประทาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในโครงการพัฒนาคนเค็ม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ _____

บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ หมู่บ้าน _____

ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัดอุดรธานี

โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่าน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ

1. ชาย2. หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ไม่เคยเข้าโรงเรียน2. จบต่ำกว่า ป. 4 หรือเทียบเท่า (ระบุ) _____4. จบ ป. 5 - ป. 7 (หรือเทียบเท่า)5. จบ ม.ศ. 3 - ม.ศ. 5 (หรือเทียบเท่า)6. จบสูงกว่า ม.ศ. 5 (หรือเทียบเท่า)

4. นับถือศาสนา _____

5. สถานภาพสมรส

1. โสด (ข้ามไปข้อ 7)
2. แต่งงานแล้ว

6. จำนวนบุตร _____ คน

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว _____ คน

8. อาชีพ

1. ทำนาเป็นอาชีพหลักอย่างเดียว
2. ทำนาเป็นอาชีพหลักและประกอบอาชีพอื่นด้วย
3. ทำไร่เป็นอาชีพหลักอย่างเดียว
4. ทำไร่เป็นอาชีพหลักและประกอบอาชีพอื่นด้วย
5. อื่นๆ _____

9. การถือครองที่ดิน

1. เป็นที่ดินของตนเอง (มีใบสำคัญถือครอง) _____ ไร่
2. เป็นที่ดินที่เข้าถือครองทำประโยชน์ _____ ไร่

10. ที่ดินที่ใช้ในการทำนา/ทำไร่ ในปีที่ผ่านมา

1. เป็นที่ดินของตนเอง _____ ไร่
2. เป็นที่ดินเช่า _____ ไร่
3. เป็นที่ดินทำฟรี _____ ไร่
4. เป็นที่ดินที่เข้าถือครองทำประโยชน์ _____ ไร่

11. ผลผลิตที่ได้จากการทำนา/ทำไร่ในปีที่แล้ว

1. ข้าว _____ ตัง / เกวียน
2. พืชไร่ (ระบุชื่อ) _____ ตัน

12. รายได้จากการทำนา/ทำไร่ในปีที่แล้ว (รวมส่วนที่เก็บไว้บริโภคด้วย)

ประมาณ _____ บาท

13. สาเหตุที่ผลผลิตได้รับความเสียหายในปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. เพราะดินไม่ดี
2. ศัตรูพืชทำลาย
3. เกิดจากฝนแล้ง
4. อื่นๆ (ระบุ) _____

แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินประสิทธิภาพ

1. โปสเตอร์ปลูกโสนเป็นปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินเค็ม
คำแนะนำ ชูโปสเตอร์ให้ผู้ตอบคำถามดูเป็นเวลา 1 นาทีแล้วให้ตอบคำถาม
- ก. ด้านทัศนคติ
 1. ท่านคิดว่าขนาดของตัวหนังสือ 2 บรรทัดแรก พอดีหรือยัง

☐ พอดี	☐ ไม่ทราบ	☐ ใหญ่ไป/เล็กไป
----------------------------	-------------------------------	-------------------------------------
 2. ภาพในโปสเตอร์นี้สวยหรือไม่

☐ สวยดี	☐ ไม่สวยเท่าไร	☐ ไม่สวย
-----------------------------	------------------------------------	------------------------------
 3. ภาพในโปสเตอร์นี้ดูยากหรือไม่

☐ ไม่ยาก/ง่าย	☐ ไม่ค่อยยาก	☐ ยาก/ไม่รู้เรื่อง
-----------------------------------	----------------------------------	--
 4. สีที่ใช้พิมพ์โปสเตอร์นี้สวยดีไหม

☐ สวย	☐ ไม่สวยเท่าไร/ใช้ได้	☐ ไม่สวย
---------------------------	---	------------------------------
 5. ภาพในช่องสี่เหลี่ยมเล็ก (ชีให้ดูด้วย) ทำให้เข้าใจโปสเตอร์แผนผังดีขึ้นหรือไม่

☐ ช่วยทำให้ดีขึ้น	☐ ไม่ทราบ	☐ ไม่ช่วยให้ดีขึ้น
---------------------------------------	-------------------------------	--
 6. โปสเตอร์แผ่นนี้มีขนาดพอดีหรือไม่

☐ พอดี	☐ ไม่ทราบ	☐ ใหญ่ไป/เล็กไป
----------------------------	-------------------------------	-------------------------------------
 7. ท่านชอบโปสเตอร์แผ่นนี้หรือไม่

☐ ชอบ	☐ เฉยๆ	☐ ไม่ชอบ
---------------------------	----------------------------	------------------------------
 8. เมื่อดูโปสเตอร์แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า โสนใช้ทำปุ๋ยพืชสดได้

☐ เชื่อ	☐ ไม่แน่ใจ	☐ ไม่เชื่อ
-----------------------------	--------------------------------	--------------------------------
 9. ท่านเชื่อไหมว่า การปลูกโสนช่วยแก้ปัญหาดินเค็มได้

☐ เชื่อ	☐ ไม่แน่ใจ	☐ ไม่เชื่อ
-----------------------------	--------------------------------	--------------------------------
 10. ท่านคิดว่าโปสเตอร์แผ่นนี้มีประโยชน์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาดินเค็มหรือไม่

☐ มี	☐ ไม่แน่ใจ	☐ ไม่มี
--------------------------	--------------------------------	-----------------------------

ข. ด้านความสนใจ

1. โปสเตอร์เป็นภาพอะไร
 - ต้นโสน , ดอกโสนหรือใบโสน
 - อื่นๆ _____
2. ท่านอยากให้เอาโปสเตอร์นี้มาคิดหรือมาจากไหน
 - อยาก เฉยๆ ไม่อยาก
3. ถ้าเอาโปสเตอร์นี้มาจากไหนจะเอาไว้ดูไหม
 - เอา ไม่แน่ ไม่เอา
4. ได้เห็นโปสเตอร์แล้วอยากอ่านให้รู้เรื่องไหม
 - อยาก เฉยๆ ไม่อยาก
5. ขณะเดินไปดูจะเห็นโปสเตอร์แผ่นนี้กี่ครั้งจะแวะดูไหม
 - แวะอ่านดู ไม่แน่ใจ ไม่แวะดู
6. ถ้าแจกให้แค่ขณะนั้นไม่มีเวลาอ่าน จะหาเวลาว่างมาอ่านไหม
 - หา ไม่แน่ ไม่หา

ค. ด้านความรู้ความเข้าใจ

1. ดูโปสเตอร์นี้แล้วได้ความรู้อะไรบ้าง
 - ปลุกโสนไว้ทำปุ๋ยพืชสด
 - ปุ๋ยพืชสดช่วยเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินเค็ม
 - การปลุกโสนช่วยแก้ปัญหาดินเค็มได้
 - อื่นๆ _____
2. โดยสรุปแล้วโปสเตอร์นี้พูดถึงเรื่องอะไร
 - การปลุกโสนเพื่อทำปุ๋ยพืชสดในพื้นที่ดินเค็ม
 - อื่นๆ _____
3. ท่านทราบไหมว่าใครทำโปสเตอร์แผ่นนี้
 - โครงการพัฒนาดินเค็ม หรือ
 - กรมพัฒนาที่ดิน
 - อื่นๆ _____

2. ไปสเตอร์การเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็ม

คำแนะนำ ชูไปสเตอร์ให้ผู้ตอบคำถามดูเป็นเวลา 1 นาทีแล้วให้ตอบคำถาม

ก. ด้านความสนใจ

1. ไปสเตอร์มีเป็นรูปอะไร

- การทำนาในพื้นที่ดินเค็ม หรือ
- การแก้ไขพื้นที่นาที่เป็นดินเค็ม
- อื่นๆ _____

2. อยากให้เอาไปสเตอร์นี้มาคิดหรือมาแจกไหม

- อยาก
- เฉยๆ
- ไม่อยาก

3. ถ้าเอาไปสเตอร์นี้มาแจกจะเอาไว้อ่านดูไหม

- เอา
- ไม่แน่
- ไม่เอา

4. เห็นไปสเตอร์นี้แล้วอยากเอาไว้อ่านดูไหม

- อยาก
- เฉยๆ
- ไม่มีก็อยาก

5. ขณะเดินไปรู้ได้เห็นไปสเตอร์แผ่นนี้คิดอยู่จะแวะอ่านดูไหม

- แวะอ่านดู
- ไม่แน่ใจ
- ไม่แวะดู

6. ถ้าแจกให้แต่ยังไม่มีความอ่าน จะหาเวลาอ่านดูไหม

- หา
- ไม่แน่
- ไม่หา

ข. ด้านความรู้ความเข้าใจ

1. ภาพในไปสเตอร์แสดงถึงอะไร

- ดินเค็มปลูกข้าวไม่ได้ผล
- วิธีแก้ไขดินเค็มให้ดีขึ้น
- พื้นที่นาแก้ไขดินเค็มแล้วปลูกข้าวได้ดีขึ้น
- อื่นๆ _____

2. วิธีแก้ไขพื้นที่นาที่เป็นดินเค็ม ทำได้อย่างไร

- ใช้น้ำล้างเกลือ
- ปลุกพืชตระกูลถั่วทำปุ๋ยพืชสด
- ใช้แกลบปรับปรุงดิน
- ใช้ปุ๋ยหมักปรับปรุงดิน
- ปรับระดับที่นาให้เสมอกัน
- ใช้พันธุ์ข้าวทนดินเค็ม
- อื่นๆ _____

3. สรุปแล้วโปสเตอร์นี้พูดถึงเรื่องอะไร

- การเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็ม
- อื่นๆ _____

ก. คำานที่ศนคคค

1. ขนาดของตัวหนังสือ 2 บรรทัดแรก (ชีให้ดู) กำลังพอดีหรือยัง
 - พอดี
 - ไม่ทราบ
 - ใหญ่ไป/เล็กไป
2. สีของตัวหนังสือบรรทัดแรก (ชีให้ดู) ทำให้อ่านง่ายดีไหม
 - อ่านง่าย
 - เฉยๆ /ไม่ทราบ
 - อ่านยาก
3. สีตัวหนังสือบรรทัดที่สอง (ชีให้ดู) ทำให้อ่านง่ายดีไหม
 - อ่านง่าย
 - เฉยๆ/ไม่ทราบ
 - อ่านยาก
4. ภาพประกอบ 6 ภาพนี้ (ชีให้ดู) ดูแล้วเข้าใจดีไหม
 - เข้าใจ
 - พอเข้าใจ
 - ไม่เข้าใจ
5. ข้อความบรรยายภาพ 6 ภาพเล็กนี้ (ชีให้ดู) อ่านเข้าใจง่ายไหม
 - เข้าใจง่าย
 - เข้าใจบ้างแต่ไม่หมด
 - ไม่เข้าใจ
6. ตัวหนังสือ 2 บรรทัดล่าง (ชีให้ดู) อ่านง่ายไหม
 - อ่านง่าย
 - พอใช้ได้
 - อ่านยาก
7. ดูรวมแล้วโปสเตอร์นี้สวยไหม
 - สวย
 - ไม่สวยเท่าไร
 - ไม่สวย
8. ดูภาพในโปสเตอร์นี้แล้วเข้าใจง่ายขึ้นเพียงใด
 - เข้าใจง่าย
 - พอเข้าใจ
 - เข้าใจยาก

9. ท่านชอบโปสเตอร์แผ่นนี้หรือไม่
- ชอบ เฉยๆ ไม่ชอบ
10. ท่านคิดว่าโปสเตอร์แผ่นนี้ให้ประโยชน์เกี่ยวกับดินเค็มได้ไหม
- ให้ประโยชน์ ไม่ทราบ/มีบ้าง ไม่มีประโยชน์
11. คุณโปสเตอร์แผ่นนี้แล้วทำให้เชื่อว่าจะแก้ปัญหาดินเค็มได้ไหม
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
12. ท่านคิดว่าวิธีการปรับปรุงดินเค็มที่เสนอในโปสเตอร์แผ่นนี้จะได้ผลเพียงใด
- ได้ผล ไม่แน่ใจ ไม่ได้ผล
13. คุณโปสเตอร์แล้วท่านเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงดินเค็มของท่านให้ดีขึ้นได้หรือยัง
- เห็นแนวทางแล้ว
- เห็นแต่ยังไม่เข้าใจดี
- ยังไม่เห็นแนวทาง
14. ท่านคิดว่าวิธีการปรับปรุงดินเค็มตามที่เสนอในโปสเตอร์ จะให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนไหม
- คุ้มค่า ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ ไม่คุ้มค่า
15. ในฤดูทำงานที่จะถึงนี้ท่านคิดว่าจะปรับปรุงดินเค็มตามที่โปสเตอร์แนะนำบ้างไหม
- ทำตาม จะพยายาม/ไม่แน่ ยังไม่ทำตาม

3. เอกสารแนะนำดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำแนะนำ แจกให้ผู้ตอบคำถามอ่านคนละ 1 ชั่วโมงแล้วให้ตอบคำถาม

ก. ด้านความสนใจ

1. ดูปกหนังสือเล่มนี้แล้วท่านทราบไหมว่า เรียกว่าอะไร
 - เอกสารแนะนำดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ถ้าตอบไม่ได้ให้เฉลยคำตอบ แล้วถามข้อ 2 ต่อไป
2. อยากให้เอาเอกสารนี้มาแจกไหม
 - อยาก
 - เฉยๆ
 - ไม่อยาก
3. ถ้าเอามาวางแล้วบอกว่า ใครอยากได้หยิบไปเลยจะเอาไหม
 - เอา
 - ไม่แน่
 - ไม่เอา
4. ถ้าแจกให้จะเอาไหม
 - เอา
 - ไม่แน่
 - ไม่เอา
5. ถ้าเอาไปวางในที่อ่านหนังสือหมู่บ้านแล้วไปพบเข้าจะหยิบขึ้นมาพลิกอ่านดูไหม
 - หยิบ
 - ไม่แน่
 - ไม่หยิบ
6. ถ้าแจกให้แต่ยังไม่ีเวลาอ่านจะหาเวลามาอ่านดูไหม
 - หา
 - ไม่แน่
 - ไม่หา

ข. ด้านความรู้ความเข้าใจ

1. ดินเค็มเป็นอย่างไร
 - ดินที่มีเกลือสะสมอยู่จนเป็นอันตรายต่อพืช
 - อื่นๆ _____
2. ท่านทราบไหมว่าดินเค็มมีชนิดใดบ้าง
 - ดินเค็มจัด
 - ดินเค็มปานกลาง
 - ดินเค็มน้อย
 - อื่นๆ _____

3. ทราบไหม่ว่าพื้นที่ทำการเกษตรของท่านเป็นดินชนิดใด
- ดินเค็มจัด
 - ดินเค็มปานกลาง
 - ดินเค็มน้อย
 - อื่นๆ _____
4. ทราบไหม่ว่าดินเค็มมีผลเสียอย่างไร
- พืชไม่เจริญเติบโต
 - ผลผลิตต่ำ
 - เกิดการชะล้างพังทลาย
 - อื่นๆ _____
5. ท่านมีวิธีป้องกันดินเค็มอย่างไรบ้าง
- ปลูกพืชคลุมดิน
 - ไม้ค้ำไม้ทำลายป่า
 - สร้างสวนป่าทดแทนป่าไม้ที่ถูกแผ้วถาง
 - อื่นๆ _____
6. ท่านมีวิธีป้องกันการแผ่ขยายของพื้นที่ดินเค็มอย่างไร
- ไม่สร้างอ่างเก็บน้ำในบริเวณที่มีน้ำใต้ดินเค็มและดิน
 - ทำคันกระบายน้ำเกลือไม่ให้น้ำเกลือไหลไปในพื้นที่อื่น ๆ
 - ปลูกต้นไม้ทนเค็ม
 - อื่นๆ _____
7. ท่านทราบไหมว่าการกระทำใดบ้างที่ทำให้เกิดดินเค็ม
- การปล่อยพื้นที่ให้ว่างเปล่า
 - การตัดไม้ทำลายป่า
 - การทำเกลือ
 - การสร้างอ่างเก็บน้ำบริเวณที่มีน้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็ม
 - อื่นๆ _____
8. อธิบายได้ไหม่ว่าบ้านเราไม่มีน้ำทะเล ทำไมน้ำใต้ดินจึงเค็ม
- น้ำฝนไหลผ่านบริเวณที่มีเกลือก่อนไปเป็นน้ำใต้ดิน
 - อื่น _____

9. การผลิตเกลือเกี่ยวข้องข้องกับการเกิดแผ่นดินทรุดหรือไม่
- เกี่ยว ไม่เกี่ยว
10. ท่านมีวิธีปรับปรุงพื้นที่ดินเค็มให้สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวได้อย่างไรบ้าง
- ล้างดินก่อนปลูกพืช
- ใช้กล้าที่มีอายุมากมาปักดำ
- ปักดำกล้าให้ถี่ๆ
- ใช้จำนวนคันต่อจับให้มากขึ้น
- ไร่ปุ๋ยพืชสด (ปุ๋ยอินทรีย์)
- ใส่แกลบ
- ไถพรวนเพื่อปรับพื้นที่
- ใส่ปุ๋ยซั่ม
- อื่นๆ _____
11. ถ้าท่านมีปัญหาเรื่องดินเค็ม จะปรึกษาหน่วยงานราชการหน่วยงานใด
- พัฒนาคณะเขต
- พัฒนาคณะจังหวัด
- เกษตรตำบล
- เกษตรอำเภอ
- อื่นๆ _____

ก. คำนวณทัศนคติ

1. ตัวหนังสือที่หน้าปกอ่านได้ชัดเจนดีไหม
- ชัดเจนดี ชัดเจนบางส่วน ไม่ชัดเจน
2. ท่านชอบสีของภาพถ่ายในเอกสารนี้เพียงใด
- ชอบ เฉยๆ ไม่ชอบ
3. ภาพถ่ายในเอกสารช่วยให้เข้าใจเรื่องดินเค็มง่ายขึ้นไหม
- ช่วยได้มาก ช่วยได้บ้าง ไม่ช่วย
4. ภาพแสดงการเกิดดินเกลือ. (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจไหม
- เข้าใจ ไม่ค่อยเข้าใจ ไม่เข้าใจ

5. ภาพแสดงแผ่นดินทรุดเนื่องจากการผลิตเกลือ (เปิดเอกสารรูปภาพ) ชัดเจนดีไหม
 เข้าใจชัดเจนดี เข้าใจบางส่วน คุณแล้วไม่เข้าใจ
6. ภาพการสร้างเขื่อนที่ทำให้เกิดดินเค็ม (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจดีไหม
 เข้าใจ เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจ
7. ภาพการทำลายป่าทำให้เกิดดินเค็ม (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจไหม
 เข้าใจ เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจ
8. ภาพแสดงการเกิดดินเค็มตามธรรมชาติ (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจเพียงใด
 เข้าใจ เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจ
9. ภาพแสดงดินทรุดซึ่งเป็นผลทำให้เกิดดินเค็ม (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจเพียงใด
 เข้าใจ เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจ
10. ภาพแสดงการเกิดดินเกลือจากน้ำชลประทาน (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจเพียงใด
 เข้าใจ เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจ
11. ภาพวาดแสดงการใช้ดินเค็มให้เกิดประโยชน์ (เปิดเอกสารรูปภาพ) คุณแล้วเข้าใจเพียงใด
 เข้าใจ เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจ
12. ขนาดของตัวหนังสือในเอกสารนี้อ่านง่ายเพียงใด
 อ่านง่าย ควรปรับปรุงบางส่วน ควรปรับปรุงใหม่
13. โดยทั่วไปแล้วคำอธิบายภาพชัดเจนเพียงใด
 ชัดเจนดี ใช้ได้ ควรปรับปรุงใหม่
14. ภาษาที่ใช้ในเอกสารนี้ อ่านแล้วเข้าใจเพียงใด
 เข้าใจง่าย มีทั้งที่เข้าใจยากและง่าย เข้าใจยาก
15. ท่านชอบเอกสารที่ทำรูปเล่มแบบนี้เพียงใด
 ชอบ เฉยๆ ไม่ชอบ
16. ท่านชอบปกของเอกสารเล่มนี้หรือไม่
 ชอบ เฉยๆ ไม่ชอบ
17. ปกของเอกสารเล่มนี้ทำให้ท่านอยากอ่านหรือไม่
 อยาก เฉยๆ ไม่อยาก

18. ท่านชอบเอกสารนี้หรือไม่
- ชอบ เฉยๆ ไม่อยาก
19. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การทำลายป่าทำให้เกิดดินเค็ม
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
20. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การสร้างเขื่อนบริเวณน้ำใต้ดิน เป็นน้ำเค็ม จะทำให้ความเค็มบนผิวดินเพิ่มขึ้น
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
21. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า ดินเค็มเกิดตามธรรมชาติก็ได้
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
22. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การผลิตเกลือโดยการสูบน้ำขึ้น มาทำให้เกิดแผ่นดินทรุด
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
23. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การปล่อยที่ดินให้ว่างเปล่า จะทำให้ดินเค็มขยายที่มากขึ้น
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
24. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า เราสามารถพัฒนาดินเค็มให้ ปลูกพืชได้ผลคุ้มค่า
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
25. หลังการอ่านเอกสารเล่มนี้แล้ว ท่านเชื่อหรือไม่ว่า เรามีวิธีป้องกันไม่ให้ดินเค็ม แพร่ขยายพื้นที่ออกไปได้อีก
- เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ

แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินประสิทธิผล

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ (สังคิมพ์)

1. ถาพหน้า

1.1 ฟ้นที่เพาะปลุกแถวฟ้เป็นคินเค้มไซใหม่ (pre-test)

- ไซ
- ไมไซ

1.2 ได้อ่านโปสเคอรและเอกสวรที่แจกไว้ให้ควรวกอนหรือไม (post-test)

- อ่าน
- ไมได้อ่าน

2. คินเค้มเป็นอย่งไร

- คินที่มีเกล็ดสะสมอย่งนเป็นอันควรวกอน
- อื่นๆ _____

3. ท่นทรวบใหม่ควคินเค้มมีชนิดใดบ้าง

- คินเค้มจัด
- คินเค้มปานกลว
- คินเค้มน้อย
- อื่นๆ _____

4. ท่นทรวบใหม่ควฟ้นที่ท่นทรวบของท่นเป็นคินชนิดใด

- คินเค้มจัด
- คินเค้มปานกลว
- คินเค้มน้อย
- อื่นๆ _____

5. ท่นทรวบใหม่คว คินเค้มมีผลเสียอย่งไร

- ฟชไมเจริญเติบโต
- ผลผลิตค่น
- เกิดควรชะล่งฟ่งทะลยของคิน
- อื่นๆ _____

6. ท่านมีวิธีป้องกันดินเค็มอย่างไร
- ปลุกพืชคลุมดิน
 - ไม่ตัดไม้ทำลายป่า
 - สร้างสวนป่าทดแทนป่าไม้ที่ถูกแผ้วถาง
 - อื่นๆ
7. ท่านมีวิธีป้องกันการแผ่ขยายของพื้นที่ดินเค็มอย่างไร
- ไม่สร้างอ่างเก็บน้ำในบริเวณที่มีน้ำใต้ดินเค็มและตื้น
 - ทำคันคูระบายน้ำเกลือ ไม่ให้น้ำเกลือไหลไปในพื้นที่อื่นๆ
 - ปลุกต้นไม้ทนเค็ม
 - อื่นๆ _____
8. ท่านทราบไหมว่า มีการกระทำใดบ้างที่ทำให้เกิดดินเค็ม
- การปล่อยพื้นที่ให้ว่างเปล่า
 - การตัดไม้ทำลายป่า
 - การผลิตเกลือ
 - การสร้างอ่างเก็บน้ำบริเวณที่น้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็ม
 - อื่นๆ _____
9. อธิบายได้ไหมว่า บ้านเราไม่มีน้ำทะเล ทำไมน้ำใต้ดินจึงเค็ม
- น้ำฝนไหลผ่านบริเวณที่มีเกลือ ก่อนไปเป็นน้ำใต้ดิน
 - อื่น _____
10. การผลิตเกลือเกี่ยวข้องกับเกิดการเค็มดินทรุดหรือไม่
- เกี่ยว
 - ไม่เกี่ยว

11. ท่านมีวิธีปรับปรุงพื้นที่ดินเค็ม ให้สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวได้อย่างไร
- ดำดินก่อนปลูกพืช
 - ใช้กล้าที่มีอายุมากมาปักดำ
 - ปักดำกล้าให้ถี่ๆ
 - ใช้จำนวนต้นต่อจับให้มากขึ้น
 - ใช้ปุ๋ยพืชสด (ปุ๋ยอินทรีย์)
 - ใส่แกลบ
 - ไถพรวนเพื่อปรับพื้นที่
 - ใส่ยิปซัม
 - อื่นๆ _____
12. ถ้าท่านมีปัญหาเรื่องดินเค็ม จะปรึกษาหน่วยงานทางราชการหน่วยงานใด
- พัฒนาการที่ตำบล
 - พัฒนาการที่จังหวัด
 - เกษตรตำบล
 - เกษตรอำเภอ
 - อื่นๆ _____
13. ท่านมีวิธีแก้ปัญหาดินเค็มอย่างไรบ้าง
- ใช้น้ำค้างเกลือ
 - ปลูกพืชตระกูลถั่ว เช่น โสน ถั่วพุ่ม
 - ใช้แกลบปรับปรุงดิน
 - ใช้ปุ๋ยหมักปรับปรุงดิน
 - ปรับระดับพื้นที่เพาะปลูกให้ราบเสมอกัน
 - ใช้พันธุ์ข้าวที่ทนดินเค็ม
 - อื่นๆ _____
14. การปลูกโสนช่วยแก้ปัญหาดินเค็มอย่างไร
- ใช้โสนทำปุ๋ยพืชสด
 - ปุ๋ยพืชสดช่วยแก้ปัญหาดินเค็ม
 - อื่นๆ _____

ข. ความเชื่อและทัศนคติ

15. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การทำลายป่าทำให้เกิดดินเค็ม
 เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
16. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การสร้างเขื่อนบริเวณที่น้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็มทำให้เกิดดินเค็ม
 เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
17. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า ดินเค็มเกิดขึ้นตามธรรมชาติได้
 เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
18. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การปล่อยให้ดินว่างเปล่า จะทำให้ดินเค็มขยายพื้นที่มากขึ้น
 เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
19. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า เราสามารถพัฒนาดินเค็มให้ปลูกพืชได้ผลคุ้มค่า
 เชื่อ ไม่แน่ใจ ไม่เชื่อ
20. ท่านมีแนวทางที่จะชนะดินเค็มบ้างหรือยัง
 มี ไม่ค่อยแน่ใจ ไม่มี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาววนิด มาลาศรี เกิดวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2496 อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนศรีวิกรม์ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2519 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาวิชานิติศาสตรพัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2531 รับราชการเป็นครูโสตทัศนศึกษา ที่โรงเรียนหนองหานวิทยา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ระหว่างปี 2523 - 2529 ปัจจุบันเป็นอาจารย์ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ คณะวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูอุดรธานี

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย